

MØBELDESIGNERNE MNL PETTER KNUDSEN & STEINAR HINDENES FERSK OG ERFAREN DESIGNBEDRIFT

Tekst → Lars Elton
Foto → Lars Elton, produsentene

DESIGN FRA TO ODDE TYPER

BERGEN: Hva får du når du setter sammen en «Reodor Felgen»-type og en «skrottnisse»? Svaret er Bergens-designerne Petter Knudsen og Steinar Hindenes. Petter er designeren med et teknologisk gen, mens Steinar er den erfarne møbeldesigneren og samleren som vet å skille skitt fra kanel. Sammen er de et fabelaktig par.

Knudsen&Hindenes – uten mellomrom – er navnet de to designerne har satt på sitt felles firma. Den eldste og mest erfarne, Steinar Hindenes (født 1954), har kledelig nok satt sitt navn sist, selv om hans kommer først i alfabetet. Siden Petter Knudsen er født i 1971 er det nesten 20 år mellom dem, men aldersforskjellen ser ikke ut til å være noen hindring for et velfungerende samarbeid.

– Jeg må riktig nok vente litt på ham inniblant, sier Petter med et smil, – men erfaringen han har og kontaktnettet hans er veldig bra for meg å trekke på. Vi opplever ikke at aldersforskjellen er så viktig, og med hver vår tilnærming til faget utfyller vi hverandre på en god måte.

TRENGTE NY PARTNER

Det er kanskje ulikhetene som gjør at de har funnet at «kjemien» stemmer? I en tid da flere designerpår og -grupper skiller lag enn nye kommer sammen, var starten på samarbeidet mellom Petter og Steinar sommeren 2009 unntaket som bekrefter regelen: Samme høst ble det offentlig kjent at Norway Says gikk hver til sitt. Året før var Design: Arild & Helge (Aines og Taraldsen) blitt oppløst, og året etter gikk designerparet Tveit&Tornøe (Atle og Lars) hver sin vei.

Det var Steinar Hindenes som kontaktet Petter Knudsen: – Jeg hadde jobbet noe sammen med Tveit

og Tornøe, og det ga meg lyst til å jobbe mer i team igjen, forteller Steinar. Nå var han blitt kontaktet av USF i Bergen, den tidligere sardinfabrikken som ble gjort om til konsertarena, kafé, atelierer og kontorer tidlig på 1990-tallet. De trengte nye møbler, og da så Steinar muligheten til å skaffe seg en ny partner.

Bakgrunnen er at det var i kafeen ved USF at «Monk», den første stolen i Fora Forms suksessrike Jazz-kolleksjon, fant sitt første hjem. USF er en sentral jazzscene i Bergen, og siden Steinar er en dedikert jazzentusiast har han stadig vekk brukt navn fra jazzens verden på sine møbler. Noe for øvrig Knudsen&Hindenes sitt kontor bærer preg av, fylt som det er med Steinars CD-er og jazzplakater. Petter har sin musikk på iPod (Steinar har en, han øg.)

CIRCUS PÅ USF

Monk-stolen ble satt i produksjon av Fora Form i 1993, og de bygde en kolleksjon rundt bestselgeren. Den gang samarbeidet Steinar med Dave Vikøren i Circus Design, en markant designerduo i perioden 1993 til 2005. I 2003 begynte Dave som professor ved Kunsthøgskolen i Bergen, KHiB, og etter hvert ble det ikke mye tid til samarbeidet. Da Fora Form ønsket å videreutvikle Jazz-kolleksjonen med deler i plast, sa Dave til Steinar at han måtte skaffe seg en annen å samarbeide med.

Også denne gangen har møbeloppdraget kommet direkte fra USF. Petter og Steinar har selv kontor der, og da vi går ned i kafeen for å spise lunsj kan jeg ved selvsyn konstatere at stolene er modne for utskifting. Men de har altså overlevd hard bruk siden 1993, i nærmere 20 år. Mange andre stoler ville ikke vart halvparten så lenge. – Det er utrolig at de står her ennå, sier Steinar.

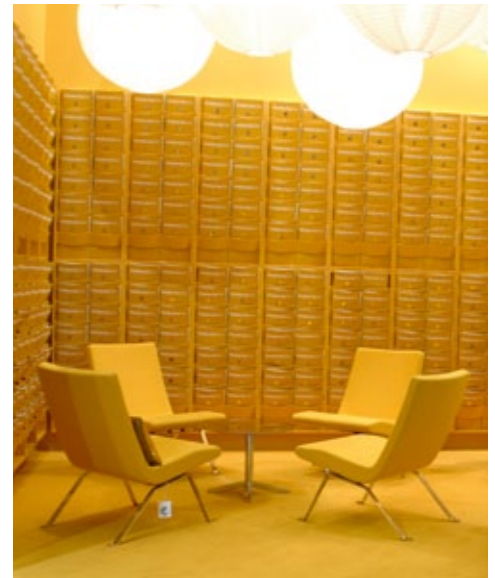
I designernes samarbeid med USF oppstod behovet for en annen form enn Fora Forms Monk-stol. Siden stolen både skal brukes i kafeen og i klubblokalet der det holdes konserter og seminarer, er stableegenskaper en sentral del av kravspesifikasjonen. Resultatet er blitt at Knudsen&Hindenes har utviklet en helt ny stol som skal settes i produksjon av svenske Offecct.

PRIS OG INNTEKTER

– Det er blitt til at USF bestiller stolen hos Offecct i stedet for at vi får den produsert for USF. Det blir billigere for dem, og vi får muligheten til å tjene royalty på stolen når Offecct setter den i produksjon, sier Steinar.

Petter supplerer: – Skal det bli lønnsomt med royalty må produktet leve en stund. Det tar tid å etablere et produkt i markedet, og det går fort noen år før omsetningen blir stor nok. Det fine med royalty er at du kan levere noe videre til familien. Se bare på hvordan Jacobsen-familien lever godt på Arne Jacobsens møbler i dag. Hvis vi lager tidløse møbler med karakter kan de få lang levetid. Karakter er det dynamiske, det som gir særpreg og som bidrar til å skape begrep og knytter designeren til noe varig. Om noen år kan vi kanskje søke Norsk designråds klassikerpris, sier den smilende designeren som i denne sammenhengen også uttaler seg som nybakt far. I parentes bemerket har Monk fått både Merket for god design og Klassikerprisen.

Petter og Steinar opplever Offecct som en flott produsent å jobbe med: – De har et godt markedsføringsapparat og en offensiv holdning til produktutvikling. Og de har en bevisst miljøprofil, noe som har vært styrende for utviklingen av USF-stolen.

Noen av Petter Knudsen og Steinar Hindenes' produkter (med klokken fra topp venstre): Jarman sofa for finske Inno (Circus Design v/SH); Dudu blomstervase (prototyp); Hubless klokke (prototyp); Roscoe stol for Materia (SH og Frode Myhr); Nord stol og bord for Vad; Mir lampe (prototyp). Øverst forrige side: Petter Knudsens utstyr for Jungle Sports.

Dessuten har de gjennomføringskraft til å få en idé frem, og drar hvert prosjekt litt ekstra for å få til akkurat det som gjør det spesielt, sier Steinar.

DESIGNERENS UTFORDRING

Men Offecet er også en montasjefabrikk:

– Det er en utfordring for oss designere å tenke nytt sammen med produsentene. Unge studenter er i dag kjent med hele verden som marked. Samtidig har vi mistet den nære kontakten med produktet fordi vi ikke jobber så mye med dem som har materialkunnskap hos underleverandørene. Samtidig forventes det at vi kan mer om materialenes muligheter nå, sier Petter.

– Tidligere kunne vi bare snakke med en ekspert som vi fant på fabrikken, sier Steinar, før han legger til at mulighetene nok var mer begrensede før:

– Da vi skulle utvikle Monk tidlig på 90-tallet hadde ikke Møremøbler, som fabrikken het den gang, kompetanse på å bøye stål. For å få til lodding og koning av beina måtte vi gå til Øgløands sykkelfabrikk i Sandnes. Der fant vi den kompetansen vi trengte, forteller han.

Knudsen&Hindenes har ingen prosjekter i denne årboken, men det betyr ikke at de har sittet og tvunnet tommeltotter. I tillegg til USF-stolen for Offecet har de flere prosjekter på beddingen, inkludert flere ting for Normann Copenhagen, to lamper for Northern Lighting og to for en dansk produsent.

LAMPER OG TRENINGSTUTSTYR

Det at Knudsen&Hindenes har laget flere lamper kan den teknologiorienterte Petter ta en stor del av æren for. I motsetning til Steinar, som er oppvokst

i en møbelfabrikk i Lindås utenfor Bergen, hadde ikke Petter noen tilknytning til møbelbransjen da han søkte KHiB. Oppveksten på Fana ved Bergen ga ham imidlertid en generell lyst til å lære designfaget som sådan, og han orienterte seg mot produktdesign under utdanningen.

Vi skulle gjerne vist skisser av både USF-stolen og lampene, men hemmelighetskremmeriet er massivt. Men norske Jungle Sports har ingen ting imot at vi publiserer bilder av boltene og krokene Petter har designet for det suksessrike selskapet. Han har gitt treningsutstyret og klatrerverktøyet distinkt form, og Jungle Sports har fått et solid gjennombrudd, blant annet hos Olympiatoppen. Men i parentes bemerket er ikke designeren nevnt med et ord på produsentens hjemmesider.

UNDERVISER

Steinar søkte også professorstillingen ved KHiB som Dave Vikøren fikk i 2003. I løpet av vurderingsperioden ble stillingen utvidet fra 50 til 100 prosent. Da ble den uaktuell for Steinar og han trakk søknaden. Han ble imidlertid tilkjent professorkompetanse, og han har fortsatt undervisningen som Professor II i en 20 prosentstilling. Petter har imidlertid ikke hatt Steinar som lærer, så det at de nå jobber sammen er ikke resultat av det klassiske «læreren plukker den beste studenten»-syndromet. Tvert i mot hadde Petter rukket å jobbe for seg selv i noen år allerede da de startet firmaet sammen, og Steinar synes det er bra at partneren har opplevd noe på egenhånd i tillegg til utdanningen. I dag er også Petter engasjert som timelærer ved KHiB.

ISPINNEBEN OG FURU

Når vi nå er kommet til slutten er det tid for å dvele ved starten: Det tok ikke lang tid etter oppstarten sommeren 2009 før Knudsen&Hindenes markerte seg på den nordiske designhimmelen. Allerede på møbelmessen i Stockholm i februar 2010 lanserte de prototypen til stolen «Nord» for Vad, en liten, nystartet produksjonsbedrift i Stordal. På nettsidene proklamerer de at «Nå er det tid for nye tanker.» og med sine «ispinne»-bein og skarpskårne form ble stolen lagt merke til. Det at den blir laget i furu bidro også til oppmerksomheten, noe som var resultatet av et bevisst valg fra produsenten. De hadde nemlig vært på trendseminar og hørt om den nye interessen for furu. Derfor hadde de et spesifikt oppdrag da de kom til Knudsen&Hindenes for å høre om de kunne ta utfordringen.

– Det skjedde noe i prosessen. Penn på papir er fortsatt uovertruffet fordi det åpner for spontanitet. Det ligger noe i strekens tilfeldighet, sier Steinar.

– Skisseprosessen utløste tanken om å kombinere et foredlet platemøbel med en mykere seteform i fil. Furu er ikke akkurat hett i kontraktmarkedet, og vi har tenkt på andre materialer som eik eller farget lakk, fortsetter Petter før Steinar overtar: – Men det er noe med formen som har møtt god respons. Stolen er litt barnslig i uttrykket, samtidig som den blir tatt seriøst. Det er positivt at man trekker litt på smilebåndet som en første reaksjon. Fordelen er at den har nok personlighet til å vekke oppmerksomhet samtidig som den er god å sitte i. Det er kanskje det som er karakter? spør en fornøyd designer og ser bort på sin yngre partner. Petter nikker.